

In ij. Vesp. fit Commem. Octavæ Nativitatis. 379. Postea SS. Proti et Hyacinthi Mart. Añã. Istórum est enim regnum cœlorum, qui contempserunt vitam mundi, et pervenerunt ad præmia regni, et laverunt stolas suas in sanguine Agni.

℣. Lætâmini in Dómino.

Oratio.

Beatórum Mátyrum tuórum Proti et Hyacinthi nos Dómine fóveat pretiósã conféssio, et pia júgiter intercèssio tueatur. Per Dóminum.

DIE XI. SEPTEMBRIS.

Quarta die infra Octavam

Nativitatis B. M. V.

In j. Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

Serm. in cap. xij. Apocal. ante medium.

Lectio iii.

Movum fecit Dóminus super terram, ut mûlier circumdaret virum, nec álium quam Christum, de quo dicitur: Ecce vir, Oriens nomen ejus. Novum quoque fecit in cœlo, ut mû-

lier sole appareret amicta. Dénique et coronávit eum, et vicíssim ab eo méruit coronári. Egredímini filiæ Sion, et vidéte regem Salomónem in diadémate, quo coronávit eum mater sua. Verum hoc álias. Interim sane ingredímini magis, et vidéte Regínam in diadémate, quo coronávit eam Fílius suus. In cápíte, inquit, ejus corónã stellárum duódecim.

℣. Nátivitas gloriósæ Virgínis Mariæ ex sémíne Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David, * Cujus vita ínclýta cunctas illústrat Ecclé-sias. ℣. Hódie nata est beáta Virgo María ex progénie David. — Cujus.

Lectio v.

Dignum plane stellis coronári caput, quod et ipsis longe clárius micans, ornet eas pótius, quam ornétur ab eis. Quidni corónent sídera, quam sol vestit? Sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum, et lília conválium. Nímírum læva sponsi sub cápíte ejus, et jam déxtera illius amplexátur eam. Quis illas aestimet gemmas? quis stellas nóminet, quibus Mariæ ré-

gium diadéma compáctum est.

℣. Cum jucunditáte Nativitátem beátæ Mariæ celebrémus: * Ut ipsa pro nobis intercédât ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Corde et ánimo Christo canámus glóriam in hac sacra solemnité præcelsæ Genitricis Dei Mariæ. — Ut ipsa.

Lectio vij.

Quid ergo sidereum micat in generatióne Mariæ? Plane quod ex ré-gibus orta, quod ex sémíne Abrahæ, quod generósa ex stirpe David. Si id parum vidétur, adde quod generatióni illi ob singuláre privilégium sanctitátis divinitus nóscitur esse concéssa: quod longe ante eisdem pátribus cœlitis repromissa, quod mysticis præfiguráta miraculis, quod oraculis prænuntiáta prophéticis. Hanc enim sacerdotális virga, dum sine radíce flóruit: hanc Gedeónis vellus, dum in médio siccæ áreæ máduít: hanc in Ezechiélis visióne Orientalis porta, quæ nulli unquam pátuít, præsignábat.

℣. Nátivitas tua Dei Génitrix Virgo, gáudium an-

nuntiávit univérso mundo: * Ex te enim ortus est sol justitiæ, Christus Deus noster: * Qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem: et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnã. ℣. Benedícta tu in mulieribus, et benedíctus fructus ventris tui. — Ex te enim. Glória. Qui solvens.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij.

Cap. j.

Liber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham genuit Isaac. Isaac autem genuit Jacob. Et reliqua.

Homília sancti Hilárii Episcopi.

Comment. in Matth. cap. j.

Ressus quem Matthæus in órdine régiæ successiónis ediderat, et quem Lucas per sacerdotálem órdinem dinúmerat, utérque agnatióne in Dómino utriúsque tribus significat, et rectæ generatiónis gradum ponit: quia sacerdotális et régiæ tribus societas, per David ex conjúgio ínita, jam a Saláthiel in Zoróbabel confirmátur ex genere. Atque ita, dum

Matthæus patrnam originem, quæ ex Juda proficiscebatur, recenset, Lucas vero acceptum per Nathan ex tribu Levi genus edocet; suis uterque partibus Domino nostro Jesu Christo, qui est æternus et Rex et Sacerdos, etiam in carnali ortu utriusque generis gloriam probaverunt.

R. Beátam me dicent omnes generationes: * Quia fecit mihi Dominus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. **V.** Et misericordia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. — Quia fecit.

Bened. Cujus festum colimus, ipsa Virgo virginum.

Lectio viij.

Quod vero Joseph potius, quam Mariæ natiuitas recensetur, nihil refert: eadem enim est totius tribus atque una cognatio. Exemplum autem etiam Matthæus et Lucas dederunt, patres invicem appellantes, non tam genere, quam gente: quia ab una tribu coepta, sub unius successiónis et originis familia continetur. Cum enim filius David

atque Abrahæ sit ostendendus, ita Matthæus cepit: Liber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham.

R. Felix namque es sacra Virgo Maria, et omni laude dignissima: * Quia ex te ortus est sol justitiæ, * Christus Deus noster. **V.** Ora pro populo, interveni pro clero, intercede pro devoto femineo sexu: sentiant omnes tuum juvamen, quicumque celebrant tuam sanctam Natiuitatem. — Quia. **Gloria Patri.** Christus.

Pro SS. Martyribus Proto et Hyacintho. Lectio ix.

Quotus et Hyacinthus fratres, beate Eugénie virginis eunuchi, una cum illa ab Héleno Episcopo baptizati, ac studiis dediti divinaram litterarum, aliquamdiu in Ægypto inter ascetas mira humilitate et vitæ sanctitate vixerunt. Sed postea sanctam virginem Eugéniam Romam prosecuti, Galliéno imperatore in Urbe propter christianæ fidei professionem comprehensi sunt. A quibus cum nullo modo impetrari posset, ut christianam religionem dese-

rentes, deos colerent, acerbis verbis cæsi, securi feriuntur tertio Idus Septembris.

Te Deum. 19.

In Laud. fit Commem. simpl. Añã. Vestri capilli capitis omnes numerati sunt: nolite timere: multis passeribus meliores estis vos. **V.** Exsultabunt.

DIE XII. SEPTEMBRIS.

Quinta die infra Octavam Natiuitatis B. M. V.

In j. Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Joannis Chrysostomi.

Lectio iij. Apud Metaph.

Qui Filius non divitem, aut locupletem aliquam feminam sibi matrem elegit, sed beatam Virginem illam, cujus anima virtutibus ornata erat. Cum enim beata Maria supra omnem humanam naturam castitatem servaret, propterea Christum Dominum in ventre concepit. Ad hanc igitur sanctissimam Virginem et Dei Matrem accurrentes, ejus patrocinii utilitatem assequamur. Itaque quicumque estis virgines, ad Matrem Do-

mini confugite. Illa enim pulcherrimam, pretiosissimam, et incorruptibilem possessionem patrocinio suo vobis conservabit.

R. Natiuitas gloriosæ Virginis Mariæ ex semine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David, * Cujus vita inclyta cunctas illustrat Ecclesias. **V.** Hodie nata est beata Virgo Maria ex progénie David. — Cujus vita.

Lectio v.

Magnam revera miraculum, fratres dilectissimi, fuit beata semper Virgo Maria. Quid namque illa majus aut illustrius ullo unquam tempore inventum est, seu aliquando inveniri poterit? Hæc sola cælum ac terram amplitudine superavit. Quidnam illa sanctius? Non Prophætæ, non Apóstoli, non Mártyres, non Patriarchæ, non Angeli, non Throni, non Dominationes, non Séraphim, non Chérubim, non denique aliud quidpiam inter creatas res visibiles aut invisibiles, majus aut excellentius inveniri potest. Eadem ancilla Dei est et mater: eadem virgo et genitrix.

R. Cum jucunditate Nativitatem beatæ Mariæ celebrémus: * Ut ipsa pro nobis intercédât ad Dóminum Jesum Christum.

V. Corde et ánimo Christo canámus glóriam in hac sacra solemnitate præcelsæ Genitricis Dei Mariæ. — Ut ipsa.

Lectio vij.

HÆC ejus mater est, qui a Patre ante omne principium genitus fuit, quem Angeli et homines agnoscunt Dóminum rerum ómnium. Visne cognoscere quanto Virgo hæc præstantior sit cœlestibus Poténtiis? Illæ cum timóre et tremóre assistunt, faciém velántes suam: hæc humanum genus illi offert, quem genuit. Per hanc et peccatorum véniam conséquimur. Ave igitur mater, cœlum, puélla, virgo, thronus, Ecclesiæ nostræ decus, glória et firmamentum, assidue pro nobis precare Jesum Fílium tuum et Dóminum nostrum: ut per te misericórdiam invenire in die judicii, et quæ repóstita sunt iis qui díligunt Deum, bona consequi possimus, grátia et benignitate Dómini nostri Jesu

Christi: cum quo Patri simul et sancto Spiritui glória, et honor, et impérium, nunc et semper in sæcula sæculórum. Amen.

R. Nativitas tua Dei Genitrix Virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo: * Ex te enim ortus est sol justitiæ, Christus Deus noster: * Qui solvens maledictionem, dedit benedictionem: et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam.

V. Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui. — Ex te. Glória Patri. Qui solvens.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. j.

Liber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham genuit Isaac. Isaac autem genuit Jacob. Et reliqua. De Homilia sancti Hilárii Episcopi.

Comment. in Matth. cap. j.

NON refert quis in originis número atque ordine collocétur, dummodo universórum familia cœpta esse intelligátur ab uno. Itaque cum ejúsdem tribus sit Joseph et Mariá, dum profé-

ctus esse ex Abrahæ genere Joseph osténditur, profecta quoque docétur et Mariá. Hæc enim in lege ratio servata est, ut si mortuus sine filiis familiæ princeps esset, defuncti uxórem postérior frater ejúsdem cognatiónis acciperet, susceptósque filios in familiam ejus, qui mortuus esset, reférret: manerétque ita in primogénitis successiόnis ordo, cum patris eórum, qui post se nati essent, aut nómine haberéntur, aut genere.

R. Beátam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. **V.** Et misericórdia ejus a progénie in progénies tíméntibus eum. — Quia fecit.

Lectio viij.

Sequens illud est, ut quia díximus secundum rerum fidem generatiόnis istius órđinem nec número sibi nec successiόne constáre, hujus quoque rei ratio afferátur. Non enim levis causa est, ut aliud in narratiόne sit, aliud fuerit in gestis: et aliud referátur in summa, aliud vero teneátur in número. Namque ab Abra-

ham usque ad David quatuórdecim generatiónes numeratæ sunt: et a David usque ad transmigratiόnem Babylónis in quibusdam libris decem et septem deprehénduntur. Sed in hoc non mendáci, aut negligentiæ vitium est. Tres enim generatiόnes præteritæ sunt. Nam Joras genuit Ochoziam, Ochozias vero genuit Joam, Joas deinde Amasiam, Amasias autem Oziam: et in Matthæo Joras Oziam genuisse scribitur, cum quartus ab eo sit. Hoc ita, quia ex Gentili femina Joras Ochoziam genuit, ex Achab scilicet, qui Jézabel hábuit uxórem.

R. Felix namque es sacra Virgo Mariá, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justitiæ, * Christus Deus noster. **V.** Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercède pro devóto femineo sexu: séntiant omnes tuum juvámén, quicúmque celebrant tuam sanctam Nativitatem. — Quia. Glória Patri. Christus.

Lectio ix.

Denique per Prophétam non nisi quarta generatiόne in throno ré-

gio Israëlís quemquam de domo Achab esse sessúrurum dicitur. Purgáta igitur labe familiæ Gentílis tribus, quæ præteritis jam régulis, in quarto generatiónum consequéntium órđine numerátur, et usque ad Mariám generatiónes quatuórdecim esse scribúntur, cum in número decem et septem repériántur, nullus error esse póterit sciéntibus non eam solum esse Dómino nostro Jesu Christo originem, quæ cœpit ex Maria: sed in procreatióne corpórea, nativitátis æternæ significántiam comprehendí. **Te Deum. 19.**

DIE XIII. SEPTEMBRIS.
**Sexta die infra Octavam
Nativitatis B. M. V.**

**In j. Nocturno, Lectiones
de Scriptura occurrente.**

In II. Nocturno.

Ex libro sancti Epiphánii
Episcopi adversus hæreses.
**Lib. 3. hæresi lxxviiij.
post medium.**

Lectio íi.

Beata Mater Dei Maria per Hevam significátur, quæ per ænigma accépit, ut mater vivéntium vocétur.

Illa etenim mater vivéntium vocáta est, étiam postquam audívit: Terra es, et in terram revertéris, post transgressiónem. Et mirum est, quod post transgressiónem hoc magnum cognómen hábuit. Et quod quidem pértinet ad rem sensíblem, ab illa Heva omnis hóminum generatió dedúcta est in terra: hic autem vere a Maria hæc vita mundo génita est, ut vivéntem gígeneret, et fieret Maria mater vivéntium. Per ænigma igitur Maria mater vivéntium appelláta est.

R. Nativitas gloriósæ Virginis Mariæ ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David, * Cujus vita ínclýta cunctas illústrat Eccléas.
V. Hódie nata est beata Virgo Maria ex progénie David. — Cujus vita.

Lectio ii.

Hevæ datum est operire corpus sensíblem: Mariæ veró datum est a Deo, ut páreret nobis Agnum et ovem, et ex glória ipsius Agni et ovís fieret nobis velut a véllere in sapiéntia per virtútem ipsius indumentum incor-

ruptibilitátis. Heva étiam mortis causa facta est homínibus: per ipsam enim mors ingrèssa est in mundum: Maria vere causa vitæ, per quam génita est nobis vita, et per hanc Fílius Dei advénit in mundum: et ubi abundávit peccátum, ibi superabundávit et grátia: et unde illáta est mors, illinc processit et vita, ut vita pro morte fieret: et qui per mulierem nobis vita factus est, mortem ex muliere indúctam excluderet. Et quóniam illic Heva, cum adhuc esset virgo, per inobediéntiam transgrèssa est: e contrário per Virgínem obediéntia gratiæ facta est, annuntiáto advéntu in carne de cœlo, et vita æterna.

R. Cum jucunditáte Nativitátem beátæ Mariæ celebrémus: * Ut ipsa pro nobis intercédât ad Dóminum Jesum Christum.
V. Corde et ánimo Christo canámus glóriam in hac sacra solemnitate præcelsæ Genitricis Dei Mariæ. — Ut ipsa.

Lectio iii.

De Maria accípitur (líceat mihi hoc dicere) quod scriptum est de Ec-

clésia: Relínquet homo patrem suum et matrem suam, et adhærébit uxóri suæ: et erunt duo in carne una. Sanctus autem Apóstolus dicit: Mystérium hoc magnum est, ego autem dico in Christo et Ecclésia. Et vide Scripturárum accurátam dicénda proprietátem, quod de Adam quidem dixit, formávit: de Heva vero non formátam esse, sed ædificátam. Accépit enim, inquit, unam de costis ejus, et ædificávit ipsi in uxórem. Quo osténdat, Dóminum quidem de Maria efformásse sibi ipsi corpus, ab ipsa vero costa ædificátam esse Eccléiam, in eo quod punctum et apértum est ipsius latus, et mystéria sanguíinis et aquæ, prætia redemptiόνis facta sunt.

R. Nativitas tua Dei Génitrix Virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo: * Ex te enim ortus est sol justitiæ, Christus Deus noster: * Qui solvens maledictiόνem, dedit benedictiόνem: et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam.
V. Benedicta tu in mulieribus. et benedíctus fru-

ctus ventris tui. — Ex te enim. **G**loria Patri. Qui solvens.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij.

Cap. j.

Liber generacionis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham genuit Isaac. Isaac autem genuit Jacob. Et reliqua. Homilia sancti Augustini Episcopi. **Lib. 2. de consensu Evangel. cap. j.**

Matthæus Evangelista sic orsus est : Liber generacionis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Quo exordio suo satis ostendit, generacionem Christi secundum carnem se suscepisse narrandam. Secundum hanc enim Christus filius hominis est : quod etiam se ipse sapientissime appellat, commendans nobis quid misericorditer dignatus sit esse pro nobis. Nam illa superna et æterna generatio, secundum quam Filius Dei unigenitus est ante omnem creaturam, quia omnia per ipsum facta sunt, ita ineffabilis est, ut de illa dictum a Propheta intelligatur : Generacionem ejus quis enarrabit?

R. Beátam me dicent omnes generaciones : * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. **V.** Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. — Quia fecit.

Lectio viij.

Exsequitur ergo humanam generacionem Christi Matthæus, ab Abraham generatores commemorans, quos perducit ad Joseph virum Mariæ, de qua natus est Jesus. Neque enim fas erat, ut ob hoc eum a conjugio Mariæ separandum putaret, quod non ex ejus concubitu, sed virgo peperit Christum. Hoc enim exemplo magnifice insinuatur fidelibus conjugatis, etiam servata pari consensu continentia, posse permanere vocarique conjugium, non permixto corporis sexu, sed custodito mentis affectu : præsertim quia nasci eis etiam filius potuit sine ullo complexu carnali, qui propter solos gignendos filios adhibendus est.

R. Felix namque es sacra Virgo María, et omni laude dignissima : * Quia ex te ortus est sol justitiæ,

* Christus Deus noster. **V.** Ora pro pópulo, interveni pro clero, intercède pro devoto femineo sexu : sentiant omnes tuum juvenamen, quicumque celebrant tuam sanctam Nativitatem. — Quia. **G**loria Patri. Christus.

Lectio ix.

Cap. ij.

CUM autem evidenter dicat Apóstolus Paulus, ex semine David secundum carnem Christum; ipsam quoque Mariam de stirpe David aliquam consanguinitatem duxisse, dubitare utique non debemus. Cujus femine quoniam nec sacerdotale genus tacetur, insinuante Luca quod cognata ejus esset Elisabeth, quam dicit de filiabus Aaron : firmissime tenendum est, carnem Christi ex utroque genere propagatam, et regum scilicet, et sacerdotum, in quibus personis apud illum populum Hebræorum etiam mystica unctio figurabatur, id est, chrisma, unde Christi nomen elucet, tanto ante etiam ista evidentissima significacione prænuntiatum.

Te Deum laudamus. 19. **Vesperæ de sequenti.**

DIE XIV. SEPTEMBRIS.

In Exaltatione S. Crucis.

Duplex majus.

IN I. VESPERIS.

Anne et Capitulum ut in Laudibus. 406.

Psalmi ut in j. Vesperis de Communi Apostolorum. [2]

Hymnus.

Vexilla Regis produnt :
Fulget Crucis mysterium,
Qua vita mortem pertulit,
Et morte vitam protulit.
Quæ vulnerata lanceæ
Mucrone diro, criminum
Ut nos lavaret sordibus,
Manavit unda, et sanguine.
impléta sunt, quæ concinit
David fideli carmine,
Dicendo nationibus :
Regnavit a ligno Deus.
Arbor decora, et fulgida,
Ornata Regis purpura,
Electa digno stipite
Tam sancta membra tangere.
Beata, cujus brachiis
Præteritum pependit sæculi,
Statéra facta corporis,
Tulitque prædam tartari.

O Crux ave spes única,
In hac triúmphí glória
Piis adáuge grátiam,
Reisque dele crimina.

Te, fons salutis Trínitas,
Colláudet omnis spíritus:
Quibus Crucis victóriam
Largíris, adde præmium.
Amen.

℞. Hoc signum Crucis
erit in celo. ℞. Cum Dó-
minus ad judicándum vé-
nerit.

Ad Magnificat, Añã. O
Crux, splendídiór cun-
ctis astris, mundo célebris,
homínibus multum amá-
bilis, sánctori univérsis:
quæ sola fuísti digna por-
táre taléntum mundi: dul-
ce lignum, dulces clavos,
dúlcia ferens póndera:
salva præsentem catér-
vam in tuis hódie láudi-
bus congregátam.

Oratio.

Deus, qui nos hodiérna
die Exaltationis san-
ctæ Crucis ánnua solem-
nitáte lætíficas: præsta
quæsumus, ut cujus my-
stérium in terra cognó-
vimus, ejus redemptionis
præmia in celo mereá-
mur. Per eúmdem Dómi-
num nostrum.

**Et fit Commem. Octavæ
Nativitatis B. M. V. Añã.**
Nativitas tua. 379.

AD MATUTINUM.

Invitat. Christum Re-
gem pro nobis in Cruce
exaltátum, * Veníte ad-
orémus. **Ps. Veníte. 2.**

Hymnus.

Pange lingua gloriósi
Láuream certáminis,
Et super Crucis trophæo
Dic triúmphum nóbilem:
Quáliter Redémptor orbis
Immolátus vicerit.

**De paréntis protoplásti
Fraude Factor cóndolens,
Quando pomi noxiális
In necem morsu ruit:**
Ipse lignum tunc notávit,
Damna ligni ut sólveret.

**Hoc opus nostræ salutis
Ordo depopóscerat;
Multifórmis proditóris
Ars ut artem fálleret,
Et medélam ferret inde,
Hostis unde læserat.**

**Quando venit ergo sacri
Plenitúdo témporis,
Missus est ab arce Patris
Natus orbis Cónditor;
Atque ventre virgináli
Carne amíctus pródiit.**

**Vagit infans inter arcta
Cónditus præsepia:
Membra pannis involúta
Virgo Mater álligat:
Et Dei manus pedésque
Stricta cingit fáschia.**

**Sempitérna sit beátæ
Trinitáti glória,
Æqua Patri, Filióque;**

Par decus Paráclito:
Unius, Triníque nomen
Laudet univérsitas.

Amen.

In I. Nocturno.

Añã. Nóbile lignum exal-
tátur, Christi fides rútilat,
dum Crux ab ómnibus
venerátur.

**Psalmi de Communi unius
Martyris. [30]**

Añã. Sancta Crux extól-
litur a cunctis régibus,
virgarégia erigitur, in qua
Salvátor triumphávit.

Añã. O Crux venerábilis,
quæ salutem attulisti
miseris, quibus te éfferam
præconiis, quóniam vi-
tam nobis cœlitem præ-
parásti?

℞. Hoc signum Crucis
erit in celo. ℞. Cum Dó-
minus ad judicándum vé-
nerit.

De libro Númeri.

Lectio j. Cap. xxj.

UM audisset Chan-
anæus rex Arad,
qui habitábat ad
Meridiem, venísse scílicet
Israel per exploratórum
viam, pugnávit contra il-
lum, et victor exsístens,
duxit ex eo prædam. At
Israel voto se Dómino
óbligans, ait: Si tradíderis
pópulum istum in manu
mea, delébo urbes ejus.

Exaudivitque Dóminus
preces Israel, et tradidit
Chananáum, quem ille
interfécit subvérsis úrbi-
bus ejus: et vocávit no-
men loci illíus Horma, id
est, anáthema.

℞. Gloriósum diem sacra
venerátur Ecclésia, dum
triumphále exaltátur li-
gnum: * In quo Redém-
ptor noster mortis víncula
rumpens, cállidum áspi-
dem superávit. ℞. In ligno
pendens nostræ salutis sé-
mitam Verbum Patris in-
venit. — In quo.

Lectio ij.

Profécti sunt autem
et de monte Hor,
per viam quæ ducit ad
Mare rubrum, ut circum-
írent terram Edom. Et
tædere cœpit pópulum ití-
neris ac labóris: locutús-
que contra Deum et Móy-
sen, ait: Cur eduxisti nos
de Ægypto, ut moreré-
mur in solitúdone? Deest
panis, non sunt aquæ: áni-
ma nostra jam náuseat
super cibo isto levíssimo.
Quamóbrem misit Dómi-
nus in pópulum ignitos
serpéntes.

℞. Crux fidélis inter om-
nes, arbor una nóbilis, nul-
la silva talem profert,
fronde, flore, gérmine:

* Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sustinuit. *R.* Super omnia ligna cedrorum tu sola excelsior. — Dulce.

Lectio iij.

AD quorum plagas et mortes plurimorum, venerunt ad Moysen, atque dixerunt: Peccavimus, quia locuti sumus contra Dominum et te: ora ut tollat a nobis serpentes. Oravitque Moyses pro populo, et locutus est Dominus ad eum: Fac serpentes aeneum, et pone eum pro signo: qui percussus aspexerit eum, vivet. Fecit ergo Moyses serpentes aeneum, et posuit eum pro signo: quem cum percussi aspicerent, sanabantur.

R. Haec est arbor dignissima, in paradisi medio situata, * In qua salutis auctor propria morte mortem omnium superavit. *R.* Crux praeclenti decore fulgida, quam Heraclius imperator concupiscenti animo recuperavit. — In qua salutis. Gloria Patri. In qua salutis.

In II. Nocturno.

Añã. O Crucis victoria, et admirabile signum, in caelesti curia fac nos captare triumphum.

Psalmus iij.

QUM invocarem exaudivit me Deus justitiae meae: * in tribulatione dilatasti mihi.

Miserere mei, * et exaudi orationem meam.

Filii hominum usquequo gravi corde? * ut quid diligitis vanitatem, et quaeritis mendacium?

Et scitote quoniam mirificavit Dominus sanctum suum: * Dominus exaudiet me cum clamavero ad eum.

Irascimini, et nolite peccare: * quae dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate sacrificium justitiae, et sperate in Domino: * multi dicunt: Quis ostendit nobis bona? Signatum est super nos lumen vultus tui Domine: * dedisti laetitiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini, et olei sui * multiplicati sunt.

In pace in idipsum * dormiam, et requiescam;

Quoniam tu Domine singulariter in spe * constituisti me.

Añã. O Crucis victoria, et admirabile signum, in

caelesti curia fac nos captare triumphum.

Añã. Funestae mortis damnatur supplicium, dum Christus in Cruce nostra destruxit vincula criminum.

Psalmus i.

IN Domino confido: quomodo dicitis animae meae: * Transmigra in montem sicut passer?

Quoniam ecce peccatores intenderunt arcum, paraverunt sagittas suas in pharetra, * ut sagittent in obscuro rectos corde.

Quoniam quae perfecisti, destruxerunt: * justus autem quid fecit?

Dominus in templo sancto suo, * Dominus in caelo sedes ejus:

Oculi ejus in pauperem respiciunt: * palpebrae ejus interrogant filios hominum.

Dominus interrogat justum et impium: * qui autem diligit iniquitatem, odit animam suam.

Pluet super peccatores laqueos: * ignis, et sulphur, et spiritus procellarum pars calicis eorum.

Quoniam justus Dominus et justitias dilexit: * aequitatem vidit vultus ejus.

Añã. Funestae mortis damnatur supplicium, dum Christus in Cruce nostra destruxit vincula criminum.

Añã. Rex exaltatur in aethera, cum nobile trophaeum Crucis ab universis Christicolis adoratur per saecula.

Psalmus xx.

Domine in virtute tua laetabitur Rex: * et super salutare tuum exsultabit vehementer.

Desiderium cordis ejus tribuisti ei: * et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum.

Quoniam praeveneristi eum in benedictionibus dulcedinis: * posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso.

Vitam petiit a te: * et tribuisti ei longitudinem dierum in saeculum, et in saeculum saeculi.

Magna est gloria ejus in salutari tuo: * gloriam et magnum decorem impones super eum.

Quoniam dabis eum in benedictionem in saeculum saeculi: * laetificabis eum in gaudio cum vultu tuo.

Quoniam rex sperat in Domino: * et in miseri-

córdia Altíssimi non com-
movébitur.

Inveniátur manus tua
ómnibus inimicis tuis : *
déktera tua invéniat om-
nes, qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum
ignis in témpore vultus
tui : * Dóminus in ira sua
conturbábit eos, et devo-
rábit eos ignis.

Fructum eórum de terra
perdes : * et semen eórum
a fíliis hóminum.

Quóniam declinavérunt
in te mala ; * cogitavérunt
consília, quæ non potué-
runt stabilíre.

Quóniam pones eos dor-
sum : * in reliquiis tuis
præparábis vultum eó-
rum.

Exaltáre Dómine in vir-
túte tua : * cantábimus et
psallémus virtútes tuas.

Añã. Rex exaltátur in
æthera, cum nóbile tro-
phæum Crucis ab univér-
sis Christícolis adorátur
per sæcula.

V. Adorámus te Chri-
ste, et benedicimus tibi.
R. Quia per Crucem tuam
redemísti mundum.

Lectio íb.

CHósroas Persárum
rex, extrémis Pho-
cæ impérii tempó-
ribus, Ægypto et Africa

occupáta, ac Jerosólýma
capta, multisque ibi cæsis
Christianórum millibus,
Christi Dómini crucem,
quam Hélena in monte
Calváriæ collocárat, in
Pérsidem ábstulit. Itaque
Heraclíus, qui Phocæ suc-
cèsserat, multis belli in-
cómmodis et calamitáti-
bus afféctus, pacem peté-
bat, quam a Chósroa vi-
ctóriis insolénte ne iniquis
quidem conditiónibus im-
petráre póterat. Quare in
summo discrimine se as-
sídus jejúniis et oratió-
nibus exércens, opem a
Deo veheménter implorá-
bat : cujus mónitu exér-
citu comparáto, signa cum
hoste cóntulit, ac tres du-
ces Chósroæ cum tribus
exercítibus superávit.

R. Nos autem gloriári
opórtet in Cruce Dómini
nostri Jesu Christi, in quo
est salus, vita, et resurre-
ctio nostra : * Per quem
salvátí et liberátí sumus.
V. Tuam Crucem adorá-
mus Dómine, et recólimus
tuam gloriósam passió-
nem. — Per quem.

Lectio v.

Quibus cládibus fractus
Chósroas, in fuga, qua
trajícere Tigrim parábat,
Medársen filium sócium

regni designat. Sed eam
contuméliam cum Síroes
Chósroæ major natu filius
ferret atróciter, patri si-
mul et fratri necem machi-
nátur : quam paulo
post utríque ex fuga re-
trácto áttulit, regnúmque
ab Heraclíio impetrávit,
quibúsdam accéptis condi-
tiónibus : quarum ea
prima fuit, ut Crucem
Christi Dómini restitúeret.
Ergo Crux, quatuórdecim
annis postquam vénerat in
potestátem Persárum, re-
cépta est : quam rédiens
Jerosólýmam Heraclíus
solémni celebritáte suis
húmeris rétulit in eum
montem, quo eam Salvá-
tor túlerat.

R. Dum sacrum pignus
cœlitus exaltátur, Christi
fides roborátur : * Adsunt
prodígia divína in virga
Móysi prímitus figuráta.
V. Ad Crucis contactum
resúrgunt mórtui, et Dei
magnália reserántur. —
Adsunt.

Lectio íj.

Quod factum illústri mi-
ráculo commendátum
est. Nam Heraclíus ut erat
auro et gemmis ornátus,
insistere coáctus est in
porta, quæ ad Calváriæ
montem ducébat. Quo

enim magis prógredi co-
nabátur, eo magis retinéri
videbátur. Cumque ea re
et ipse Heraclíus, et réli-
qui omnes obstupéscerent:
Zachariás Jerosólýmórum
Antistes, Vide, inquit, im-
perátor, ne isto triumpháli
ornátu, in Cruce ferénda
parum Jesu Christi pau-
pertátem et humilitátem
imitére. Tum Heraclíus
abjécto amplíssimo vesti-
tu, detractisque cálceis,
ac plebéio amíctu indútus,
reliquum viæ fáciie confé-
cit, et in eódem Calváriæ
loco Crucem státuit, unde
fúerat a Persis asportáta.
Itaque Exaltatiónis san-
ctæ Crucis solémnitas, quæ
hac die quotánnis cele-
brabátur, illústrior habéri
cœpit ob ejus rei memó-
riam, quod ibídem fúerit
repósita ab Heraclíio, ubi
Salvatóri primum fúerat
constitúta.

R. Hoc signum Crucis
erit in cœlo, cum Dóminus
ad judicándum vénerit :
* Tunc manifestá erunt
abscóndita cordis nostri.
V. Cum séderit Fílius hó-
minis in sede majestátis
suæ, et cœperit judicá-
re sæculum per ignem.
— Tunc. Glória Patri.
Tunc.